

Az ADK jövőjére és lehetőségeire nézve megállapítható, hogy a „geokönyvtár” koncepciója alapvetően módosítja az információhoz való hozzáállást. A szakemberek el fogják várni, hogy a könyvtári gyűjteményekben a hosszúsági és szélességi koordináták szerint is kereshessenek, a nagyközönség pedig jobban tudatában lesz a földrajzi megközelítésnek (időjárás térképek, térképek a weben, utazási atlaszok, helymegjelölés műholdak segítségével stb.). Az információs szolgáltatások is rákényszerülnek a térbeliség aspektusának érvényesítésére a keresésben és a prezentálásban.

A tudományos könyvtárakban a digitális könyvtári technológia infrastruktúrájának fejlődése innovatív gondolkodásmódot kíván meg. Az ADK ebbe az irányba tört utat. S amikor teljes egészében beépül a California Digital Library szolgáltatásrendszerébe, magával vonja a személyzet, a források és a szervezeti struktúra fejlesztését is, mégpedig a nagyobb és komplex állományfejlesztés, a rendszerek interoperabilitása és a megszokott gyűjteményfejlesztés, adatkezelés irányába. (A szerzői jogi kérdésekkel, amelyek elhanyagolhatók voltak a kísérleti fázisban, ugyancsak foglalkozni kell egy működő rendszer esetén.)

A geokönyvtárak teljes kifejlődésük állapotában lehetővé teszik, hogy az oktatók és a diákok közösen fedezzék fel és elemezzék az információt földrajzi metszetében. Az oktatók fejleszthetik a gyűjteményeket, s megtaníthatják hallgatóikat arra, miképpen állíthatnak elő olyan információt, amely beépíthető ezekbe a gyűjteményekbe. Az ADK használata áttérjedhet más diszciplínákra, így a természet- és társadalomtudományokra, a humán tudományokra és a művészetekre is. A különféle oktatási szintek számára valószínűleg specializált interfészeket kell kifejleszteni.

Az ADK egyik fő tanulsága, hogy ha a kiértékelést teljes mértékben integrálják a digitális könyvtári kutatásba és fejlesztésbe, ennek haszna messze túlterjed a használók reagálásával foglalkozó egyes jelentéseken, s voltaképpen a rendszer verzióinak ismételt felhasználhatóságát alapozza meg.

/HILL, Linda L. et al.: Alexandria Digital Library: user evaluation studies and system design. = *Journal of the American Society for Information Science*, 51. köt. 3. sz. 2000. p. 246–259./

(Papp István)

Az Alexandriai Könyvtár megnyitása

Több mint tíz évvel alapítása után az *Alexandriai Könyvtár* újra megnyílik 2001 elején. Az egyiptomi kormány és az UNESCO közös projektjeként jól halad az építkezés, közel az ősi Bibliotheca Alexandrina helyéhez. Az épület elnyújtott henger alakú, 160 méter széles, falait csiszolatlan gránit borítja, amelybe a világ különféle írásrendszereinek a betűit vésték. A henger tetejét ferdén lemetsették, hogy az épületet megvédjék a tengeri permet ártó hatásától, s a felső szintek természetes megvilágítást kapjanak. A könyvtárat tűzbiztonsági rendszer védi attól, hogy úgy járjon, mind elődje.

Az Alexandriai Könyvtárhoz csatlakozik a vakok könyvtára, egy konferenciaközpont, egy kalligráfiai és egy természettudományos múzeum, valamint az Információs Tudományok Nemzetközi Iskolája (International School of Information Studies = ISIS). A Bibliotheca Alexandrina az ismeretterjesztés és a tudományos kutatás komplex intéz-

ménye lesz. Mint a régió vezető digitális könyvtára egyben távoktatási központként is működik. Olvasótermeiben egyébként tíz szinten 2000 személy számára van férőhely.

Jelenleg 400 000 kötettel, 10 000 elektronikus dokumentummal és 1500 folyóirattal rendelkezik. Az állománygyarapításhoz és működéséhez továbbra is élvezi a UNESCO és a nemzetközi közösség támogatását, hogy világszerte elismert intézménnyé váljék a legjobb technológiával, nagyszerű gyűjteményekkel és magasan kvalifikált személyzettel. A Bibliotheca Alexandrina egyedülálló kulturális és oktatási intézmény lesz, amely a tudósoknak, kutatóknak és a nagyközönségnek egyaránt rendelkezésére áll.

/UNISIST Newsletter, 28. köt. 1. sz. 2000. p. 15–16./

(Papp István)